

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни:

ЗВ 1.4 “Морехідна астрономія”

1. Загальна інформація про викладача	БУГА АНДРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ Посада: старший викладач Науковий ступінь: - Вчене звання: - Почесне звання: - Наукові профілі та ідентифікатори: ORCID: 0009-0006-8322-7252 Website: http://ivms.mil.gov.ua Тел.: +38 (050) 878 6962 E-mail: navigational.department@gmail.com Робоче місце: -	
2. Код та статус	ЗВ 1.4 – цикл загальної військової підготовки	
Назва навчальної дисципліни	Морехідна астрономія	
3. Кількість кредитів ECTS	4	
4. Кількість годин:	(денна форма) (заочна форма)	
загальний обсяг	120	-
Аудиторних всього:	60	-
лекції	20	-
лабораторні	-	-
практичні	40	-
контрольні заходи	2	-
самостійна робота	60	-
5. Консультації	Згідно з графіком консультацій	
6. Час і навчальні локації	Відповідно до розкладу занять	
7. Самостійна робота	Відповідно до розкладу занять	
8. Анотація навчальної дисципліни	8.1. <i>Навчальна дисципліна призначена</i> – для формування вмінь та знань, необхідних для вирішення професійних завдань кораблеводіння. <i>Потреба вивчення цієї дисципліни обумовлена</i> – поєднанням різносторонніх навичок в процесі управління військовим кораблем та забезпечення безпеки плавання для досягнення намічених цілей. <i>За результатами вивчення цієї дисципліни навчаємі зможуть здійснювати процес кораблеводіння за допомогою астрономічних орієнтирів.</i> <i>У результаті вивчення дисципліни навчаємі набудуть наступні програмні компетентності:</i> ВПК 1 Здатність вирішувати спеціалізовані завдання за напрямом кораблеводіння ВСК 1 Здатність використовувати концептуальні знання та критичне розуміння основних законів, теорій, принципів, методів і	

	понять навігації та управління морськими суднами для вирішення професійних завдань програмні результати навчання: РНвп1 Володіти навичками з маневрування та управління кораблем (судном) при плаванні, постановці на якір та швартуванні в різних умовах обстановки, забезпечення безпеки плавання корабля (судна) у відкритому морі та під час проходження вузькостей РНвс1 Вміти маневрувати та управляти кораблем (судном) в будь-яких умовах із застосуванням відповідних методів визначення місцезнаходження, а також з використанням сучасних електронних радіолокаційних засобів, електронних картографічних навігаційно-інформаційних систем (ЕКНІС); знання їх принципів роботи, обмежень, джерел помилок та вміння виявити неправильні показання; володіння методами корекції для точного визначення місцезнаходження; взаємозв'язку та оптимального використання всіх наявних навігаційних даних для здійснення плавання 8.2. Мета навчальної дисципліни: Формування вмінь та знань, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою, за сукупністю і рівнями їх сформованості, необхідними для вирішення професійних завдань кораблеводіння. 8.3. Завдання вивчення дисципліни - навчити наступним знанням та навичкам: - теоретичним основам та практичним способам визначення місця корабля і поправки курсовказання по небесним світилам; - теоретичні основи і методи виміру часу на кораблі; - основи теорії похибок вимірюваних астронавігаційних параметрів і визначення місця по небесним світилам; - вміти здійснювати розрахунок часу сходу, заходу світил, початку і закінчення навігаційних сутінок; - вести облік астронавігаційної обстановки у кораблеводінні; - проводити вивірки секстанту; визначати похибки відліку секстанту; - проводити вимірювання висот небесних світил; - виправляти вимірюванні висоти; - здійснювати обчислення висот і азимутів небесних світил за допомогою навігаційного альманаху; - визначати місце корабля астронавігаційним способом; - визначати поправки засобів курсовказання за допомогою небесних світил; - навичкам з підготовки секстанту до вимірювань; - з вимірювання висот небесних світил вдень та в сутінках; - з виправлення вимірюваних висот; - з розрахунку зчислених висот і азимутів небесних світил за допомогою навігаційного альманаху; - з нанесення ліній положення та визначення місця корабля на навігаційній карті. Розвивати штурманську культуру: акуратність та точність у виконанні обчислень та графічних побудов.
9. Зміст навчальної дисципліни	Зміст навчальної дисципліни: 1. Допоміжна небесна сфера, сферичні координати світил.

	2. Видимий рух світил. 3. Основи виміру часу. 4. Астронавігаційне орієнтування в аварійних умовах плавання. 5. Навігаційний секстант. Вимірювання висоти світил. 6. Визначення місця корабля по небесним світилам. 7. Визначення місця корабля по двох, трьох та чотирьох висотам світил. 8. Визначення поправки компаса по небесним світилам. <i>Види занять:</i> лекції, групові заняття, практичні заняття. <i>Методи навчання:</i> пояснювально-ілюстративні, наочні та практичні методи. <i>Форма навчання:</i> денна.
10. Інформаційне забезпечення	1. Веб-сайт The Nautical Almanac: https://thenauticalalmanac.com/ 2. Офіційний сайт Державної Установи «Держгідрографія»: https://hydro.gov.ua/ 3. Сайт філії Державної Установи «Держгідрографія» «Укрморкартографія»: http://charts.gov.ua/ 4. Сайт Міжнародної Морської Організації: http://www.imo.org/ 5. Сайт Міжнародної Гідрографічної Організації: https://iho.int/ 6. Офіційний веб-сайт Міжнародної асоціації навігаційного забезпечення мореплавства і маякових служб: https://www.iala-aism.org/ 7. Офіційний веб-сайт Гідрографічного Офісу Сполученого Королівства: https://www.admiralty.co.uk/ 8. Веб-сайт Національного університету «Одеська морська академія» http://www.onma.edu.ua 9. Веб-сайт Інституту Військово-Морських Сил http://ivms.mil.gov.ua
11. Підсумковий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік за підсумком двох модульних контрольних робіт
12. Система підсумкового оцінювання	Підсумкове оцінювання результатів навчання складається із суми балів, отриманих курсантами за виконання контрольних заходів, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та національною шкалою, і становить: 90 - 100 балів, за національною шкалою – “відмінно”; 80 - 89 балів – “дуже добре”; 65 - 79 балів – “добре”; 55 - 64 балів – “задовільно”; 50 - 54 балів – “достатньо”; 1 - 49 балів – “незадовільно” з можливістю повторного складання
13. Гнучкість та мобільність	У процесі вивчення можливі доповнення та уточнення змісту навчальної дисципліни
14. Адреса для зауважень та пропозицій	E-mail: navigational.department@gmail.com

Старший викладач

капітан 2 рангу

“ ” _____ 2026 року

Андрій БУГА